

Voorzitter,

Als zesde in de rij mag ik namens GemeenteBelangen hier het woord voeren. Zes minuten spreektijd is veertig seconden spreektijd voor al onze fractieleden, maar uw en ons geluk is dat ik hier namens hen allemaal mag spreken. Dank aan allen die aan de kadernota hun bijdrage hebben geleverd.

Allereerst, hoe Gemeentebelangen kijkt naar de komende jaren.

We hadden na de eerste drie jaren van Het Hogeland gehoopt en er op gerekend dat we de basis op orde hadden gebracht en onze gemeente verder konden ontwikkelen. Aan ons heeft het niet gelegen.

Helaas gooit het gemeentefonds roet in ons eten. Wij kunnen aantonen dat het onterecht is dat wij zo extreem worden gekort. De raad voor het openbaar bestuur waarschuwde en sprak ook uit 'doe dit niet'. Maar het kabinet deed het wel. Of deed het weer...

Zal er ooit een parlementaire enquête komen waaruit blijkt dat de provincie Groningen ook hier onrecht wordt aangedaan?

Dan de gebakken peren waar wij mee zitten. Het college kiest er voor om te laten zien dat wij een groot tekort krijgen in 2026. Wij steunen deze keus. Wij moeten dit wel doen. Wij kunnen niet anders. Wat niet eerlijk is willen wij ook niet oplossen. Dit model moet alsnog van tafel. Maar mogen wij dit zo wel doen? We zijn immers verplicht juist het vierde jaar positief te eindigen... *Is de wethouder financiën wel comfortabel omdat we nu wel tegen de wet in gaan?*

Wat verwacht ons college van onze lobby, of rekent u op een wonder? Wie zijn nog onze bondgenoten?

Qua oppervlakte zijn wij de een na grootste gemeente van Nederland, maar ook qua kansen en uitdagingen staan wij in Nederland aan de top. Wij willen ontwikkelgemeente zijn en de basis goed op orde hebben voor onze inwoners. Dit hoeft geen ingewikkelde combinatie te zijn als de juiste keuzes worden gemaakt.

Voorzitter, De grote uitdagingen van Nederland die doen zich voor op het platteland.

En tegelijkertijd zijn nu de grote problemen van Nederland ook op het platteland aanwezig.

Wij zien landelijk de grote spanning tussen overheid en inwoners. Ook lokaal hebben we werk te doen. Gemeentehuis uit en gemeente in. Voor gemeentebelangen is de oplossing eerlijkheid. Duidelijkheid. Oprechtheid.

En wij hopen ook in Het Hogeland en deze raadszaal dat de fatsoensnormen gerespecteerd worden.

Voorzitter, nadat ik hier algemeen heb gesproken zal ik de resterende tijd gebruiken om onze accenten en aanvullingen bij uw voorstel aan te geven. Grotendeels zien wij het voorstel als een uitwerking van ons coalitieakkoord.

Als allereerst, en omwille van de tijd wil ik graag kort aandacht vragen voor de kinderraad, een lang gekoesterde wens van gemeentebelangen om kinderen bij de politiek te betrekken. Wat is de status hiervan, vraagt dit nog een uitspraak van de raad om dit in te stellen, want dan overwegen wij hiertoe een motie in te dienen om te komen tot een kinderraad.

Voorzitter, ik hoor ook graag of andere fracties bereid zijn om met ons te komen voor maatwerk voor in moeilijkheden geraakte dorpshuizen. We vermoeden dat door hoge gasrekeningen dit er meer zijn dan wij denken. Willen andere fracties meewerken aan een subsidieregeling om dorpshuizen boven een maximaal OZB bedrag dit hogere bedrag kwijt te schelden? We vernemen het graag.

GemeenteBelangen gaat er vanuit dat met name de regering de armoedeval door hogere energieprijzen voor inwoners moet financieren. Wij wachten met spanning “Prinsjesdag” af.

Wij zullen alert zijn en blijven mbt de ontwikkeling van “het koersdocument voor het sociale domein”

Wanneer ontvangen wij voorstellen voor de zelfbewoningsplicht. Dit staat in het coalitieakkoord, maar hier lezen we het niet terug. Wij willen woningen vrijhouden voor onze inwoners. *Wanneer ontvangen wij een voorstel?*

Voorzitter, we moeten bouwen, bouwen, specifiek de jongeren hebben weinig tot geen kans op een eigen woning. Dit vinden wij triest. *Ziet het college de noodzaak om aanvullend op het vastgestelde woonbeleid extra inzet te leveren om kansen op de woningmarkt voor jongeren te creëren? Willen de andere fracties hier ook een versnelling op zetten?*

Het Hogeland spant zich maximaal in om mensen in nood op te vangen. GemeenteBelangen is hier trots op. Grote steden spannen zich ook in en ontvangen ook extra hulp voor versnelling van de woningbouw. Geldt dit ook voor ons? *Welke inspanningen zijn hier op geleverd of gaan we leveren?*

Wij hebben ondanks uitleg over de benchmark toch vragen over de koers van ons ambtelijke apparaat. Waar gaan we eigenlijk naar toe? U stelt op een aantal punten extra inzet voor, ongetwijfeld terecht, want u vaart al jaren een sobere koers, – maar we missen het grotere plaatje. En willen pas akkoord geven op extra mankracht als we dit volledige plaatje kennen. *Kunt u ons voor de begroting dit inzicht en extra duiding bij de benchmark verschaffen?*

GemeenteBelangen is blij met het dorpen en ondernemersfonds maar ziet dat sommige dorpen, vaak grote, het geld slecht op gemaakt krijgen. Kleinere dorpen lukt dit vaak heel aardig. *Gaat u nog de markten organiseren zodat dorpen van elkaar kunnen leren?*

GemeenteBelangen heeft nog steeds de overtuiging dat twee aanbieders voor schuldhulp, GKB en VKB niet ideaal is. Heeft het college nog kans gezien om dit aan de orde te stellen zoals toegezegd.

GemeenteBelangen is ondanks onze penibele financiën tevreden dat dit college het lukt om het onderhoud van groen en de wegen en gebouwen in deze raadsperiode op orde te brengen. *Zegt u ons toe dat deze opbouw de komende jaren niet weer ter discussie wordt gesteld?*

Voorzitter, de kadernota lijkt geen totale opsomming van alle uitdagingen die nog op ons pad komen, geen blauwdruk zo schrijft u. Wij houden wel van verrassingen, maar dan liefst bij Sinterklaas en niet bij de begrotingsbehandeling.

We missen helderheid over; het leer werk bedrijf, onze huisvesting zowel binnen als buiten, het jeugdsozenbeleid, de harmonisatie van de buitensport en zwembaden... Welke planning hangt u hieraan? Wordt dit aan ons gepresenteerd in '23 of eerder.

Vragen mbt verkeersveiligheid en onderhoud van bepaalde wegen zullen wij omwille van de tijd op een ander moment stellen.

En voorzitter, voorts zijn wij zoals elk jaar zeer benieuwd wanneer onze burgemeester het eerste baanrecord op de fietsbult van Tjuchem gaat vestigen. *Wanneer is dit mogelijk?*